

เฟื่องบำบัด

เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ผู้เขียนไปบรรยายเรื่อง “ภาวะโลกร้อนกับผลกระทบสุขภาพ” ที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ในฐานะวิทยากรรับเชิญ ซึ่งได้รับประโยชน์สำคัญหลายประการ นอกเหนือจากได้ประจักษ์และรับทราบความเจริญด้านการศึกษาของประเทศ ยังได้พบและทำความรู้จักกับนักเฟื่องบำบัด ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ฟางจู (Fang Zhu) จากจังหวัดเจียงซู คุณมิ่ง ประเทศจีน โดยการแนะนำของคณบดี ศาสตราจารย์ ดร. สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ ซึ่งเป็นผลให้

ได้เขียนบทบรรณาธิการเรื่องนี้ (รูปที่ ๑-๔) และได้ฟังการบรรยายเปิดประชุมในวาระครบรอบก่อตั้งสิบปีของมหาวิทยาลัยเรื่อง “มหาวิทยาลัยโลก” โดย ดร. วันชัย ศิริชนะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ซึ่งผู้เขียนได้ถือโอกาสขอบทความที่ท่านบรรยายให้แก่วารสารของราชบัณฑิตยสถานด้วย.

จากเอกสาร apitherapy ที่นายแพทย์ ฟางจู มอบให้ ทำให้ผู้เขียนเกิดความสงสัยศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้แตกต่างจาก apiotherapy^๑ ในพจนานุกรมศัพท์แพทย์ ดอร์แลนด์ ฉบับ

รูปที่ ๑ - ๔ การประชุมที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

พิมพ์ครั้งที่ ๓๑ ในความหมายของการบำบัดด้วยพิษผึ้ง เพราะผู้เขียนเองก็ไม่แน่ใจว่าคำใดเป็นคำถูกต้อง หวังว่าผู้อ่านที่รู้จริงจะช่วยแจ้งให้ทราบด้วย.

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ฟางจู เป็นนักผึ้งบำบัดยุคใหม่คนแรกของจีน และเป็นนายกสมาคมผึ้งบำบัดนานาชาติของนครคุนหมิง (IABPS) คนปัจจุบัน (รูปที่ ๕). ท่านจบการศึกษาจากโรงเรียนแพทย์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖ (หลังผู้เขียนเพียงปีเดียว) และได้เข้าทำงานเป็นแพทย์โรงพยาบาลคนงาน (workers' hospital) ของ Huai Bei Bureau of Salt. ผู้ที่มาับการรักษาส่วนใหญ่ทำงานในสถานประกอบการที่ขึ้นแฉะนองด้วยน้ำเค็ม และมักเป็นผู้ป่วยโรคข้ออักเสบเรื้อรังและโรคข้ออักเสบ

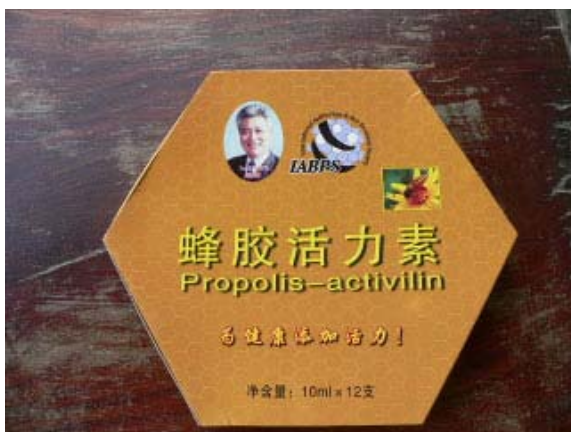
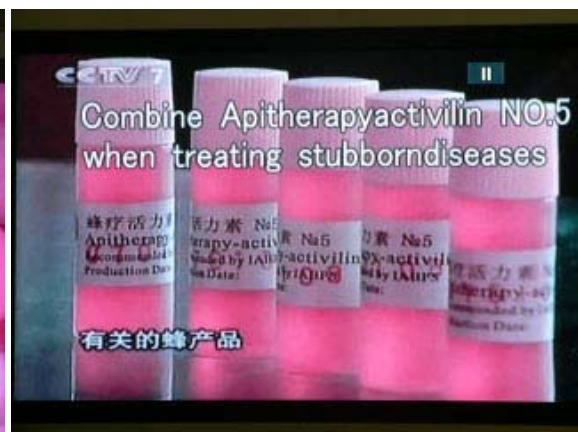
รูปที่ ๕ ศาสตราจารย์นายแพทย์ ฟางจู

รูปที่ ๖ - ๑๑ วิธีบำบัดโรคโดยการผึ้งเหล็กในผึ้ง

รูปที่ ๑๒ - ๑๓

รูปที่ ๑๔-๑๗ ยาสกัดพิษผึ้งรูปแบบต่าง ๆ

รุมาทอยด์. จากประสบการณ์ของนายแพทย์ฟางจูที่ต้องเผชิญกับผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่มีอาการเจ็บปวดเรื้อรังที่รักษาตามแผนปัจจุบันไม่ได้ผล จึงพยายามทำการศึกษาค้นคว้าหาวิธีการแพทย์ทางเลือกจากเอกสารแพทย์แผนจีนย้อนยุคเท่าที่ทำได้ (ผู้เขียนดีใจมากที่เห็นเอกสารภาษาอังกฤษของท่านเป็น traditional Chinese medicine จึงหวังว่าสักวันหนึ่งผู้มีอำนาจ

ในกระทรวงสาธารณสุขไทยจะเปลี่ยนชื่อภาษาอังกฤษ Thai traditional medicine ของวารสารการแพทย์แผนไทยฯ และของกรมฯ ให้ถูกต้องเสียที) จนกระทั่งได้เกิดความคิดเรื่องผึ้งบำบัด.

ผู้เขียนจะขอเขียนบรรยายเรื่องผึ้งบำบัดโดยสังเขปเท่าที่เก็บความได้จากเอกสารและแผ่นสำเนาเรื่องราวที่เสนอทาง

โทรทัศน์ (apitherapy programs broadcast on CCTV 1981-2007) ที่นายแพทย์ฟางจุมอบให้ โดยหวังว่าจะมีแพทย์ไทยที่ทำงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ช่วยเขียนบทความรายละเอียดเพิ่มเติมให้ และผู้เขียนอาจจะพยายามติดต่อขอบทความจากนายแพทย์ฟางจุมอลงพิมพ์ในวารสารของเราด้วย.

ผึ้งบำบัด (apitherapy หรือ apiotherapy) เป็นเวชปฏิบัติโดยใช้พิษผึ้งบำบัดโรค ซึ่งนายแพทย์ฟางจุมอบมาอุปมาว่า เป็นวิธี combat poison with poison ซึ่งคล้ายกับวิธีใน homeopathy (หนามยอกเอาหนามบ่ง^๒). เวชปฏิบัติผึ้งบำบัดมีหลายวิธี วิธีง่ายที่สุดคือนำผึ้งเป็น ๆ มาจี้ต่อยผู้ป่วย หรือ ถอดเหล็กในของผึ้งมาแทงผึ้งแบบวิธีผึ้งเข็มในตำแหน่งที่ต้องการผลรักษา ที่เรียกว่า bee acupuncture (รูปที่ ๖-๑๓). วิธีที่ก้าวหน้าเลียนแบบเวชปฏิบัติสมัยใหม่ได้แก่ การสกัดพิษ

ผึ้งซึ่งเป็นสารโพลีเพปไทด์ แล้วนำไปเตรียมเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบต่าง ๆ เช่น ยาฉีดพิษผึ้ง, ยากิน, ยาพ่นในปากและคอ, ยาครีม ยาขี้ผึ้ง สำหรับใช้ตามลักษณะโรค (รูปที่ ๑๔-๑๗).

โรคที่แนะนำว่าบำบัดได้ผลได้แก่ โรคข้ออักเสบเรื้อรัง, ไข้รูมาติก. โรครูมาตอยด์, กระดูกสันหลังอักเสบข้อยึดติด, ตับแข็ง และมะเร็งอวัยวะต่าง ๆ ระยะท้าย

เอกสารอ้างอิง

๑. Dorland's Illustrated Medical Dictionary, 31st Ed., Philadelphia, PA: Saunders; 2007. p.117.
๒. อัญชลี จุฑาพุทธิ. โสมิโฮพารีย์ - 'หนามยอกเอาหนามบ่ง'. วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ๒๕๕๐;๕:๕-๗.